

De Basisregistratie Personen: voor de overheid en voor u Gemeentelijke Basisadministratie Persoonsgegevens

Iedereen heeft de plicht om een geboorte, verhuizing of een overlijden aan te geven bij de gemeente. Maar wat doet de overheid eigenlijk met al die gegevens van haar burgers? In deze brochure leest u welke persoonsgegevens er zoal in de gemeentelijke basisadministratie persoonsgegevens staan en waar ze voor gebruikt worden. We zetten uw rechten en verplichtingen op een rij. Ook als u zich vanuit het buitenland voor langere tijd in Nederland wilt vestigen, leest u hieronder hoe dit gaat.

Waarom is de Basisregistratie Personen belangrijk?

De overheid heeft juiste gegevens nodig over haar burgers. Bijvoorbeeld om een paspoort, een identiteitskaart of een rijbewijs te kunnen maken, om te weten wie mag stemmen bij verkiezingen, om uitkeringen te verstrekken en om gemeentelijke belastingen te heffen. Maar het belang hiervan gaat nog verder. Ook organisaties zoals de Belastingdienst, uitkeringsinstanties en pensioenfondsen gebruiken uw persoonsgegevens om hun beslissingen goed af te stemmen op uw situatie.

Welke persoonsgegevens?

In Nederland worden uw persoonsgegevens verzameld in de 'Gemeentelijke Basisadministratie Persoonsgegevens', afgekort als GBA. Hierin staan persoonslijsten van iedereen die in Nederland woont of gewoond hebben. Op die lijsten staan bijvoorbeeld:

- naam, voornamen, geboortedatum, geboorteplaats en geboorteland;
- verblijfplaats (adres);
- burgerservicenummer;
- gegevens over ouders;
- gegevens over nationaliteit (en eventueel verblijfsrecht);
- gegevens over huwelijk of geregistreerd partnerschap;
- gegevens over kinderen;
- gegevens over afgegeven reisdocumenten;
- gegevens over kiesrecht;
- de organisaties aan wie gegevens worden verstrekt.

Hoe komt de overheid aan al deze persoonlijke gegevens?

Er zijn gegevens die u zelf moet doorgeven, bijvoorbeeld als u verhuist, een kind krijgt, in het buitenland trouwt of als een familielid van u overlijdt. Maar sommige gegevens worden automatisch opgenomen of veranderd in de GBA. Als u bijvoorbeeld in Nederland trouwt, dan geeft de ambtenaar van de burgerlijke stand dit door aan de GBA.

Iedereen een uniek burgerservicenummer

Uw burgerservicenummer (BSN) is uw eigen persoonsnummer voor uw contacten met de overheid. Dit unieke nummer helpt om bijvoorbeeld persoonsverwisselingen te voorkomen. Iedereen die zich voor het eerst inschrijft bij een gemeente krijgt een BSN. Ook een pasgeboren kind dat wordt aangegeven, krijgt meteen een BSN. Uw BSN staat op uw paspoort, rijbewijs en identiteitskaart.

Het BSN heeft voordelen voor u en voor de overheid. Het vergemakkelijkt uw contacten met de gemeente en bij andere (overheids)organisaties.

Als u gaat werken, geeft u uw BSN aan uw werkgever. Daarmee regelt uw werkgever voor u een aantal zaken met bijvoorbeeld de Belastingdienst en uw pensioenfonds. Ook de gezondheidszorg maakt gebruik van het BSN. Bij uw huisarts, in het ziekenhuis, in de apotheek of bij het aanvragen van thuiszorg kan naar uw BSN gevraagd worden.

Kijk voor meer informatie op www.burgerservicenummer.nl.

Uw privacy wordt goed bewaakt

In de GBA staan persoonsgegevens die niet openbaar toegankelijk zijn. De overheid bewaakt uw privacy zorgvuldig en gebruikt uw gegevens alleen om haar taken goed uit te voeren. Verder worden ze alleen gebruikt als u daar geen bezwaar tegen hebt gemaakt of soms alleen als u daarvoor toestemming hebt gegeven.

Uw rechten

Welke rechten hebt u?

- Iedereen die zich voor het eerst laat inschrijven in de GBA, krijgt hiervan een afschrift. Dit kost niets en geldt ook als u zich opnieuw in Nederland vestigt.
- U mag uw eigen gegevens in de GBA altijd inzien. Dit is gratis. Als u een afschrift wilt, vragen gemeenten daar meestal een vergoeding voor.
- U hebt het recht om de achternaam te gebruiken van uw (voormalige) huwelijkspartner of geregistreerd partner. Dit heet 'naamgebruik'. De GBA geeft dit naamgebruik door aan overheidsinstanties zoals de Belastingdienst, pensioenfondsen, het waterschap of de RDW (Dienst Wegverkeer). Op uw paspoort, identiteitskaart of rijbewijs blijft uw eigen achternaam staan.
- Als uw gegevens onjuist of onvolledig zijn, kunt u ze laten corrigeren of aanvullen. De gemeente vraagt u dan naar bewijsstukken hiervoor.
- U kunt de gemeente verzoeken om uw gegevens niet door te geven aan bepaalde instanties. Informeer hiernaar bij uw gemeente.
- U kunt aan de gemeente een overzicht vragen van de instanties waaraan uw gegevens in het afgelopen jaar zijn verstrekt. U krijgt dit overzicht, uitgezonderd in situaties waarin de staatsveiligheid of strafbare feiten een rol spelen. De gemeente kan voor dit overzicht een vergoeding vragen.
- Adoptieouders kunnen de voormalige naam van het kind en de gegevens van de oorspronkelijke ouders laten weghalen van de persoonslijst van hun geadopteerde kind. De oorspronkelijke ouders kunnen de gegevens van het geadopteerde kind laten verwijderen van hun persoonslijst.
- Wie van geslacht is veranderd, kan verzoeken om de gegevens over (een) eerdere voorna(a)m(en), geslacht en naamgebruik te verwijderen van zijn of haar persoonslijst.

Uw plichten

Aan welke plichten moet u als burger voldoen?

- U moet zich altijd kunnen legitimeren met een geldig identiteitsbewijs.
- Als u zich vanuit het buitenland in Nederland vestigt, moet u dit binnen 5 dagen na uw aankomst in Nederland aangeven bij de gemeente waarin u zich vestigt.
- Als u binnen Nederland verhuist, moet u binnen 5 dagen na uw verhuizing uw adreswijziging doorgeven bij de gemeente waar u naar verhuist bent.
- Als u voor langere tijd, meer dan 8 maanden, in het buitenland gaat verblijven, moet u dit binnen 5 dagen vóór uw vertrek aangeven bij de gemeente waar u woont.
- Als uw woongemeente dat vraagt, bent u verplicht nadere inlichtingen te geven over uw aangifte of de persoonsgegevens die over u zijn opgenomen in de GBA.
- Als uw persoonlijke gegevens veranderen in het buitenland (u gaat trouwen of u krijgt een kind), dan moet u dit aangeven bij uw gemeente als u terug bent in Nederland. Zorg dat u de originele documenten over deze verandering kunt laten zien.

Als u vanuit het buitenland in Nederland wilt verblijven

Komt u vanuit het buitenland en wilt u langer dan vier maanden in Nederland verblijven? Dan moet u binnen 5 dagen na uw vestiging in Nederland uw verblijf en adres aangeven bij de gemeente waar u verblijft. Uw verblijf in Nederland moet wel rechtmatig zijn. Dit wil zeggen dat u (onder andere) de Nederlandse nationaliteit hebt of de nationaliteit van een lidstaat van de Europese Unie.

U wordt niet in de GBA geregistreerd in de volgende gevallen:

- Als u geen geldig verblijf hebt om in Nederland te verblijven, moet u eerst een verblijfsvergunning aanvragen bij de loketten voor vreemdelingen (IND-loketten). Meer informatie hierover vindt u op www.ind.nl.
- Als u asiel hebt aangevraagd en in een asiel- of opvangcentrum verblijft, registreert dit centrum uw verblijf in Nederland de eerste zes maanden. Na deze termijn of wanneer u al eerder buiten dit centrum verblijft, moet u zich wel laten inschrijven in de GBA van uw woongemeente.

- Als u op de Nederlandse Antillen of Aruba hebt gewoond, moet u aantonen dat u zich daar hebt laten uitschrijven. Dit om dubbele inschrijvingen binnen het Koninkrijk der Nederlanden te voorkomen.

Wilt u ook uw partner en/of kinderen laten inschrijven, dan moeten zij allemaal meekomen naar het gemeentehuis.

Neemt u bij de aangifte de originele documenten mee, waaruit uw identiteit, burgerlijke staat en verblijfplaats in Nederland blijkt. Natuurlijk uw paspoort(en) en zo nodig ook een bewijs dat u rechtmatig in Nederland verblijft. Maar ook de geboorteakten (van u en uw kinderen), huwelijksakten (ook van eerdere huwelijken) en huur- of koopovereenkomsten van uw woning in Nederland.

Bezwaar mogelijk

Denkt u dat uw gegevens niet juist zijn opgenomen in de GBA, informeert u dan bij uw gemeente. Die kan toelichten waarom bepaalde gegevens van u er wel of niet in voorkomen. Zo nodig kunt u de gemeente verzoeken om de gegevens op uw persoonslijst aan te vullen of te corrigeren.

Bent u het niet eens met de beslissing van uw gemeente op uw verzoek om verbetering, aanvulling of verwijdering van bepaalde gegevens over u? Dan kunt u - binnen zes weken nadat die beslissing aan u bekend is gemaakt - een bezwaarschrift schrijven aan het college van burgemeester en wethouders van uw gemeente.

Nog vragen?

Hebt u nog vragen? Neem dan contact op met uw gemeente.

Voor vragen over het burgerservicenummer kunt u ook contact opnemen met het BSN punt.

BSN-punt
Postbus 552
2501 CN Den Haag

Tel: (088) 9001010
Fax: (088) 9001020
Mail: via formulier op www.burgerservicenummer.nl

Aan de inhoud van deze tekst kunnen geen rechten worden ontleend.